

– Vit gera íløg- ur fyri at fáa meir virksemi

– Vit gera íløgur fyri at skapa møguleikar og fortreytir fyri vinniligum virksemi í Fuglafirði, sigur býráðsformaður í næstminsta býnum í Føroyum, Fuglafirði

FRANTS JENSEN

Fuglafjórður hevur uppliva eina øvugta gongd tey seinastu árin. Í øllum førum, tá ið hugsað verður um støðuna, sum bygðin og nú eisini býurin hevur havt í Eysturoynni. Frá at hava verið størsta plássíð og partvís eisini miðdepulín í oynni, hevur býurin tapt í kappingini við Runavíkar kommunu.

– Tá ið fleiri av landsum-sitingunum og aðrar almennar tænarastur vórðu fluttar úr Fuglafirði til Runavík, minkaði eisini annað virksemi, eitt nú handilsvirksemi. Og síðani flakavirknið stæðgaði er eisini nógv annað farið.

Í hesum árinum er einasta bensinsølan í býnum latin aftur, og nú seinasta vikuskifti fór eisini klæðnaðhandilin Feðgar til Runavíkar.

Hóast tað kann siggja nakað myrkt út, sita Hallbjørg og restin av kommunustýrslimumum ikki hendur í favn.

– Fólk hava ofta sagt við meg, at Fuglafjórður er ein blindarmur. Hyggja vit bara eftir veginum, so er býurin ein endastøð. Men á annan hátt er býurin als ikki nakar blindarmur. Virksemið er rættliga nógv og ymiskt, og ikki minst frítíðarvirksemi er fjølbroytt, eitt nú, tá ið vit hugsa um ítrótt, sang, tónleik og mentunartiløk.

Gjalda 3,3 milliónir í eykaavdrøgum

Býráðsformaðurin, Hallbjørg Hansen eisini á, at sjálvt um kommunan er tyngd av stórar skuldarbyrði, so meta tey tað verða neyðugt eisini at gera íløgur fyri at fáa meir virksemi í gongd aftur.

– Virksemi má vaksa aftur. Tí mugu vit eisini gera nakað av íløgum. Tá meir vinnuligt virksemi er á staðnum verða skattainntøkurnar eisini hægri, og vit klára at gjalda niður uppá kommunuskuldina.

Fuglafjarðar kommuna hevur eina nettoskuld uppá 47 milliónir. Hetta svarar til umleið tvær til hálvatriðju ferð álfkningina. Kommunan hevur valt at gjalda nógv niður uppá kommunuskuldina við eykaavdrøgum. Í ár verða eftir ætlan goldnar 3,3 milliónir krónur.

– Við endan av ár 2.000 skulu avtalur aftur gerast við lánstovnarnar um skuldina. Best er, um vit klára at gjalda so nógv niður uppá skuldina sum møgult, áðrenn. Sum gongdin er nú, og um hon fer at halda fram, haldi eg, at vit fara at koma niður á tvær álfkningar. Kommunan skuldi síðan klára at goldið skuldina uppá eini tiggju til fimtán ár.

Havnaútbygging

Havnaútbygging er ein av stóru íløgnum hjá kom-

muni. Í lötuni verður arbeitt við at útyggja havnina og at planera økið niðanfyri Pelagos. Hetta er ein verkætlan uppá umleið seks milliónir, harav landið rindar helvtina. Kommunan rindar hetta yvir raksturinn. Ætlanin var tó at taka eina millión í lán, men av tí at skattainntøkan til kommununa er hægri enn mett, verður helst ikki neyðugt at taka lán.

Annað byggistig í hesi verkætlanini er at gera eina djúpvatnskaí sunnanfyri Nótavirknið og niðanfyri frystitunnlarnar. Hetta arbeiði byrjar eftir ætlan næsta ár og er tað eisini eitt prosjekt uppá umleið seks milliónir.

Øll útyggingin skal skapa møguleikar og betri karmar fyri virkseminum á havnaøkunum.

Triði frystitunnulin ikki leigaður

Frystitunnlarnir eru ein onnur íløg, sum kommunan hevur gjørt. Henda íløg er uppá 13 milliónir. Tunnlarnir eru triggir í tali, og fastur leigisáttmáli er í samband við tveir av teimum. Bergfrøst leigar annan, meðan Havsbrún leigar hin og nýtir hann til goymslu. Leiguinntøkurnar skulu yvir tiggju ár dekkja íløgurnar til hesar báðar tunnlar. Kommununi hevur ikki enn eydnast at leiga tann triðja tunnulin út, men arbeitt verður við

– Tað gongur tann rætta vegin, gjølt um tað ikki gongur so ógvuliga skjótt. Fólkatalið er spakuliga á veg upp eftir, arbeiðsloysi er á veg niður eftir, og skattainntøkurnar hjá kommununi eru hægri enn ventað, sigur Hallbjørg Hansen, býráðsformaður í Fuglafjarðar kommunu.

málinum. Í lötuni nýtir Havsbrún hann til goymslu.

Eldrasambýli

Fuglafjarðar kommuna byggir eisini í lötuni eitt eldrasambýli omanfyri barnagarðin. Grundin er liðug, og ein av fyrstu døgnum verður dekk lagt á. Ætlanin hjá kommununi er, at heimið skal vera klárt 1. apríl næsta ár. Pláss verða fyri nýggju fólki á heiminum, harav tvey pláss verða til umlætting.

Hallbjørg sigur, at hjá kommununi arbeiða bæði verkfrøðingar, handverkarar og onnur fakfólk, og hevur kommunan tí valt ikki at bjóða arbeiðið út, men í staðin ger fólkið í kommununi arbeiðið. Eldrasambýli fer at kosta millum tvær og hálvatriðju millión.

Gongur rætta vegin

At virksemi í Fuglafirði er á veg upp eftir, er ikki bara nakað, sum kommunan vónar fer at henda. Longu nú vísa bæði tøl og hagtøl at soleiðis er.

– Tað gongur tann rætta vegin, sjálvt um tað ikki gongur so ógvuliga skjótt.

Fólkatalið er spakuliga á veg upp eftir, arbeiðsloysi á veg niður eftir, og skattainntøkurnar hjá kommununi eru hægri enn ventað.

Tá ið fólkatalið var mest vóru út móti 1700 íbúgvar í kommununi. Tey ringastu árin lá tað um 1400, men 1. januar í ár varð tað komið uppá 1461. Munurin sást eina týðiliga í skúlanum. Frá at vera 430 fyrst í nítárunum, kom tað heilt niður í 280.

Arbeiðsloysi gjørdist eisini stórt í Fuglafirði, tá ið størsta arbeiðsplássíð í Fuglafirði, flakavirknið, lá aftur. Tað er tó komið nakað niðuraftur, men er tó meir enn duplutt so høgt í mun til miðaltalið fyri arbeiðsloysi í Føroyum. Nýggjastu tøl frá Hagstovu Føroya, sum til ber at fáa fatur í (november 1997) vísa eitt arbeiðsloysi uppá 9,9 prosent í Fuglafjarðar kommunu í mun til 4,4 prosent í miðal fyri alt landið. Kvinnurnar umboða tann stórða bólkin av arbeiðsleysum – eisini í Fuglafjarðar kommunu.

Arbeiði við at útyggja havnina niðanfyri Pelagos í Fuglafirði er nú byrjað. Pelagos hevur ætlanir um, at byggja út so teir kunnu taka móti eini triggjar ferðir meir enn tað, teir kunnu í dag